

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.41 (3161) ●

● ЧАЦВЕР, 29 КАСТРЫЧНІКА, 2009

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Лініі судакранання культур
Стар. 2

Знічкі Айчыны
Стар. 3

Ашмянскі акцэнт кюра
Стар. 4

ТРАДЫЦЫ

“Шлюбныя таямніцы вышыванага ручніка...”

Пад час восеньскіх вяселляў на Аршаншчыне папулярнымі становяцца старадаўнія абрады

Усё ў народных вясельных абрадах скіравана на тое, каб новая сям’я была моцнай і шчаслівай

Дзіяна Курыла

У аршанскіх маладажонаў і іх гасцей, напрыклад, з’явілася добрая традыцыя — наведваць у дзень вясельнай урачыстасці мясцовы этнаграфічны музей “Млын”, філіял музейнага комплексу гісторыі і культуры Аршаншчыны. У многім садзейнічалі гэтаму і самі супрацоўнікі музея, дзякуючы якім жаніхі і нявесты становяцца ўдзельнікамі вясельных гульняў, створаных па матывах нацыяналь-

нага абраду. У прыватнасці, аршанскіх жаніхоў вучаць разгладжваць штаны не звычайным прасам, а старадаўнімі драўлянымі прыладамі — поцягам (у некаторых мясцовасцях Беларусі яго называюць яшчэ пранікам) і качалкай.

Хоць прабабулі нашы, пэўна, ніколі не прымушалі сваіх мужоў разгладжваць штаны, аднак практычныя сучасныя нявесты пагадзіліся з музейшчыкамі, бо гэта вясёлы спосаб даведацца пра гаспадарскія здольнасці жаніха.

Яшчэ адным сімвалічным выпрабаваннем, але ўжо для абодвух маладажонаў, становіцца сумеснае паяданне яечні адной лыжкай. Як растлумачыла дырэктар музея Наталля Антаневіч, у беларускай народнай традыцыі яйка — сімвал пладавітасці, а есці нешта адной лыжкай азначае кахаць.

Калі маладыя з’ядуць яечню, ім прапануюць разам выпіць і “чару цяплення”, каб яна ў іх сямейным жыцці ніколі не перапаўнялася. А радні і новым сваякам неабходна

будзе “абаліцца” — менавіта так у аршанцаў здаўна завецца абрад аб’яднання родаў, для гэтага ўсім гасцям неабходна выпіць з аднаго кубка. Самым жа прыгожым і рамантычным на вясельных гульнях у “Млыне” з’яўляецца абрад звядзення, калі маладых, якія моцна абняліся, звязваюць адным вышываным ручніком. Дарэчы, удакладняе Наталля Антаневіч, без абраду звядзення нават венчанія маладыя ў аршанскіх вёсках не лічыліся мужам і жонкай.

Завяршаюцца вясельныя гульні ў музеі фотасесіяй. Але і яна поўная нечаканасцяў. Скажам, у нявесты ёсць магчымасць пасядзець за кроснамі — старадаўнім ткацкім варштатам, а жаніх, можа адзіны раз у жыцці, пастаіць ля сапраўднай сялянскай сахі.

Вясельныя музейныя паслугі карыстаюцца папулярнасцю, асабліва калі сярод гасцей ёсць замежнікі. Між іншым, усё часцей маладыя просяць праводзіць абрады менавіта на беларускай мове.

Новая вышыня

Нацыянальны аэрапорт Мінск набывае ўсё больш камфортныя абрысы

Людміла Мінкевіч

Паветраная гавань?.. Як па мне, дык проста вельмі прыгожае месца ў атачэнні палёў, лясоў-пералескаў, кіламетраў за 40 ад Мінска — непадалёк ад Кургана славы. Гудуць у

небе і злятаюцца сюды, на аэрадром, нібыта пчола на кветкі, самалёты. У прасторнай зале чакання ажыўлена, але няма мітусні. Гучыць з дынаміка прыемны жаночы голас: “Пасажыраў авіярэйс Франкфурт-Мінск суст-

ракаюць у пятым сектары на другім паверсе”. Сашы, бялявай дзяўчынцы з кудзёркамі, знаёмыя гэтыя гарады, названыя “нябачнай цэцяй”. Некалькі дзён таму яна ляцела гэтым жа рэйсам разам з бацькамі, Наталляй і Вальдэрам, да

беларускай бабулі, сёння — адлёт на радзіму. Цяжка зразумець з яе шчабятання на нямецкай мове, ці спадабалася маладой авіяпасажырыцы Беларусь, аднак па шчаслівай усмешцы бачу, што так. → **Стар. 2**

Аэрапорт і сёння выглядае па-сучаснаму

Новая вышыня

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 1)

Першы пасажырскі рэйс Нацыянальнага аэрапорта Мінск (раней называўся Мінск-2) прыняў у 1982 годзе. Вялікі, вельмі камфортны па тым часе будынак з лета 83-га пачаў працаваць з пасажырамі ўнутраных авіяліній СССР, а потым і з замежнымі. Цяпер трэцюю частку рэйсаў выконваюць лайнеры авіякампаній замежжа: "Lufthansa", "Austrian Airlines", "LOT", "Czech", "Аэрофлот"... Прычым штогод транзітны патэнцыял аэрапорта расце. Як адзначаў пад час адкрыцця новага пасажырскага рэйса Мінск-Амстэрдам міністр транспарту і камунікацый Беларусі Іван Шчэрба, Нацыянальны аэрапорт Мінск разлічаны на абслугоўванне 3,2 мільёна пасажыраў за год, а цяпер абслугоўвае каля мільёна. Міністр упэўнены, што менавіта дзякуючы транзіту пасажырапатоку падвоіцца.

Пасажыры з розных куткоў Зямлі прылятаюць у Беларусь. Мілавідная Ірына з сынам Цімам толькі што прыбыла да маці з Афін (праз Франкфурт). Святлана чакае ў гасці стрыечнага брата са ЗША: ён жыве там гадоў з дзесяць. А вось Андрэй у нас транзітам: з Малдавіі, дзе наведваў родных, накіроўваецца ў Калінінград. Нацыянальны аэрапорт Мінск

прымае таксама рэйсы з Тэль-Авіва, Стамбула, Баку, Масквы, Варшавы, Вены, Каўнаса, Мілана, Парыжа, Рыма і іншых гарадоў.

Людзі лятаюць у іншыя краіны адведць родных, вучыцца, працаваць... Некага клічуць у дарогу справы бізнесу. А Лене, якую прыйшлі праводзіць тры вясельныя сяброўкі, пашчасціла злітаць на 5 дзён у Парыж: камандзіроўка ад фармацэўтычнай кампаніі. Шмат беларусаў выбіраюць гэты від транспарту, каб пераяздзіць "ў цёплыя краіны" на адпачынак. У турсезон, а гэта май-верасень, з аэрапорта Мінск выконваюцца ў асноўным чартарныя рэйсы ў Турцыю і Егіпет. Мінчанка Вольга, што нецярпліва паглядзе на пляжоўку з самалётамі (на гэтай авіястаянцы, як патлумачылі мне спецыялісты, іх можа змясціцца з паўсотні), сустракае бацькоў свайго сябра з Турцыі. Мяркую, белых малады чалавек, будучы добра пасавец ім, загарэлым пад час адпачынку.

І Нацыянальны аэрапорт Мінск, варта зазначыць, трымае сябе, нягледзячы на ўзрост, у добрай форме: цалкам адпавядае сучасным міжнародным патрабаванням. Між тым, тут і цяпер ідуць маштабныя работы па рэканструкцыі, капрамонтаж пакрыццяў узлётна-пасадкавай

Новыя авіярэісы, новыя пасажыры...

паласы, перона, месцаў стаянак самалётаў, вадасцёкава-дрэнажнай сістэмы... Летась, напрыклад, на абнаўленне асноўных сродкаў у аэрапорце пайшло 3 мільёны долараў — удвая больш, чым у год папярэдні. Так у аэрапорце з'явіліся аўталіфт, розная дапаможная тэхніка, электрапагрузчыкі, абсталяванне для

больш якаснага абслугоўвання фізічна аслабленых асоб... Пабудавана і аўтастаянка на 700 месцаў. Сёння на тэрыторыі аэрапорта дзейнічаюць консульскі пункт Міністэрства замежных спраў Беларусі, страхавыя кампаніі, сістэмы сувязі, інфармацыйныя пасажыраў, прадстаўніцтвы беларускіх і замежных авія-

кампаній... Тут працуюць кафэ, бар, рэстаран, розныя гандлёвыя кропкі. Замежных гасцей асабліва цікавяць беларускія сувеніры: ільняныя лялькі, саламяныя вырабы...

Шмат цікавых праектаў плануецца рэалізаваць у аэрапорце ў бліжэйшай перспектыве. Маю на ўвазе найперш міжнародны транспартна-

СЯБРОЎСТВА

Лініі судакранання культур

Выстава "Mainz. Вандроўныя нататкі мастакоў": з Беларусі ў Германію

Мастакі Ксенія Бяляева і Вячаслаў Паўлавец прадставілі ў нашым музеі жывапісныя і графічныя работы. Заўважце: ужо ў самой назве выставы адлюстравана судакрананне нямецкай і беларускай культур. Ксенія вандравала па нашай краіне і рабіла жывапісныя эцюды. А Вячаслаў паказвае на манахромных аркушах абрысы нямецкага горада Майнца: яны і набліжаюць нас да гэтай краіны, і ў той жа час падкрэсліваюць яе геаграфічную аддаленасць. Чаму менавіта Майнц? Бо сябруюць Майнц і Мінск. А таварыства дружбы "Mainz-Minsk", створанае некалькі гадоў таму, ладзіць творчыя паездкі для беларускіх студэнтаў, людзей літаратуры і мастацтва, навукоўцаў, выдаўцоў у Германію. Дзякуючы таварыству сёлета Вячаслаў, а годам раней Ксенія былі ўдзельніцамі міжнароднага конкурсу «Kunst in der Stadt» ("Мастацтва ў горадзе"). Цікавы, расказвалі яны, фармат праекта: мастакі працуюць на вуліцах горада, побач з прафесійным

Ксенія і Вячаслаў — мастакі, якія вандруюць з мальбертамі

журы, а гаражане не проста назіраюць за іх работай, але і маюць магчымасць выказаць свае сімпатыі. Яны запяўняюць анкеты і кідаюць у спецыяльную скрыню. І вось заканамерна: два гады запар па выніках такога галасавання менавіта беларусы, Ксенія і Вячаслаў, атрымалі прызы глядацкіх сімпатый.

І ў наш музей мастакоў прывяло таксама сяброўства. Так павялося, што ў Міжнародны дзень музеяў, які адзначаецца 18 мая, мы

ганаруем званнем "Сябра музея" людзей, якія аказваюць нам спрыянне ў рэалізацыі розных праектаў. Вячаслаў Паўлавец атрымаў такое званне ў 2005 годзе, і цяперашняя выстава — працяг, пацверджанне нашых сяброўскіх кантактаў. Ёсць у выстаўным праекце "Mainz. Вандроўныя нататкі мастакоў" і яшчэ адна лінія сяброўства. Бо выстава праходзіць у рамках "Тыдняў Германіі", якія шосты раз ладзіцца ў Беларусі. Наш музей упершыню ўдзель-

нічае ў гэтай культурнай акцыі, але мы і раней супрацоўнічалі з Інстытутам нямецкіх даследаванняў. У сценах музея праходзілі, напрыклад, "Літаратурныя кавярні": на беларускай і нямецкай мовах гучалі творы класікаў літаратуры абедзвюх краін. Думаецца, такія стасункі будуць мець развіццё, і пацверджаннем таму падарунак, які мы атрымалі ад старшыні таварыства дружбы "Mainz-Minsk" спадара Франца Блума. На адкрыцці выставы

ён перадаў музею чатыры кнігі народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава ў перакладзе на нямецкую мову, выдадзеныя ў Германіі ў 60–70 гады мінулага стагоддзя, а таксама копію старонкі Бібліі, надрукаванай І. Гутэнбергам у 1452–1455 гадах. Як вядома, заснавальнік нямецкага кнігадрукавання Іаган Гутэнберг нарадзіўся якраз у Майнцы. А наш зямляк Францыск Скарына прадоўжыў традыцыі кнігадрукавання таксама выданнем Бібліі, толькі ўжо на старабеларускай мове, на пачатку XVI стагоддзя ў Празе. І гэта, між іншым, яшчэ адна лінія судакранання нашых культур.

Сёлета пад час "Тыдняў Германіі" ў "Літаратурнай кавярні" нашага музея праходзяць творчыя сустрэчы. Чакаем у Траецкім прадмесці ўсіх, хто мае інтарэс да нямецкай культуры і літаратуры, да творчасці беларускіх мастакоў, якія натхніліся гістарычнымі месцамі Германіі.

Лідзія Макаравіч, дырэктар Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры

"Лазенкі" — у азёрным краі

Вольга Багачова

Новы санаторна-курортны комплекс будзе ўзведзены пад Браславам

Як паведаміла намеснік старшыні Браслаўскага райвыканкама Валянціна Высоцкая, у будаўніцтва комплекса "Лазенкі" будзе інвеставана больш за 50 мільёнаў долараў. Па яе словах, у хуткім часе з партнёрамі з Латвіі будзе падпісаны пратакол намераў аб будаўніцтве.

Санаторна-курортны комплекс "Лазенкі" на 300–400 месцаў размесціцца ў маляўнічай вёсцы Відзы-Лаўчынскія. Месца знакамітае: яшчэ ў гады царскай Расіі тут дзейнічала лякарня. У ёй адпачывалі такія вядомыя асобы, як Адам Міцкевіч і вялікі князь Міхаіл, брат расійскага імператара Аляксандра І.

На тэрыторыі, абранай пад будаўніцтва, захавалася панская сядзіба канца XVIII стагоддзя і старадаўні парк, у якім каля 40 відаў рэдкіх для Беларусі парод дрэў.

Гаму пачуццяў і ўражанняў выклікае ўжо нават тапанімічная вандроўка па Кобрынскім краі. Вёскі, мястэчкі, хутары Імянін і Батчы, Залессе і Верхалессе, Закросніца і Хідры, Гарадзец, Арэхаўскі, Хабовічы, Мінянка, Корчыцы, Анісковічы... Сапраўдная сімфонія гукаў і колераў, узнёслы самастойны расповед пра багацце мовы і гісторыі выяўляюцца ў тапанімічнай карціне блізкіх і далёкіх кобрынскіх ваколіц, мясцін, якія не могуць не прывабліваць. Другое багацце — людзі, яркія і прыкметныя, заўважныя ў кантэксце ўвогуле гісторыі ўсяе Беларусі асобы і таленты. І, несумненна, асобы і таленты, якія чуліва і з павагай ставяцца да сваёй радзімы, роднай прасторы.

Кобрын. Помнік героям

Кобрын. Суворавская вуліца

Знічкі Айчыны

Кобрын. Казармы

Алесь Карлюкевіч

Нараджэннем з вёскі Лышчыкі Кобрынскага раёна аўтарытэтны літаратуразнаўца і перакладчык Іван Чарота, які так і піша пра сваю радзіму: “Вёска мая — Лышчыкі... — не вялікая, але і не малая ў параўнанні з суседнімі паселішчамі. Як падлічыў пазней, у бяссонныя гадзіны, болей за 70 двароў, ды яшчэ хутар Пакупчыкі з шасцю дварамі і тры дамы-хутары асобныя. Звычайнае паселішча для нашых мясцін. Але гатовы ўсіх пераконваць, што мая малая радзіма зусім не звычайная. Хаця б вось і гэтая акалічнасць: у нас там — ва ўсёй ваколіцы, уключна з балацінамі, пакрытымі хмызняком і лесам, — ніколі з роду не вадзіліся гадзюкі. Этнографы-вернікі з гэтай нагоды гавораць: значыць, намоленыя мясціны. Хаця царквы ў Лышчыках няма і не было, наш прыходскі храм — у старажытных Вежках. Некалі стаяла там прыгожая і вялікая царква з трыма купаламі, і відаць яе было з некалькіх навакольных вёсак. Тая царква згарэла ў 1943 годзе...” Пагадзіцеся, цёплы і праніклівы ўспамін пра роднае паселішча!.. Іван Аляксеевіч Чарота — вядомы ў нашай краіне і ў замежжы славіст, перакладчык з сербскай, харвацкай і іншых славянскіх моў на беларускую. Аўтар многіх кніг па гісторыі стасункаў беларускага прыгожага пісьменства з літаратурамі народаў былой Югаславіі.

Надаўна газета “Звезда” змясціла ў адным нумары адразу дзве грунтоўныя гутаркі: з Іванам Чаротам і пра-

васлаўным святаром Сяргеем Гардуном. І другі суразмоўца журналісткі Вольгі Мядзведзевай — ураджэнец Кобрыншчыны, з вёскі Дзівін. Вельмі цікавае паселішча!.. Тут здаўна развіваліся дэкаратыўна-мастацкія промыслы, народныя рамёствы. Працаіерэй Сяргей Гардун нарадзіўся ў 1959 годзе. Закончыў Мінскі педагогічны інстытут замежных моў. А ў 1987 годзе — Маскоўскую духоўную акадэмію. У 1991 годзе абараніў дысертацыю на званне кандыдата багаслоўя. З 2005 года загадвае кафедрай біблейскіх і царкоўна-гістарычных дысцыплін Інстытута тэалогіі імя святых Мефодзія і Кірылы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Дзівін — і радзіма дыпламата, гаспадарчага і палітычнага дзеяча Віталія Курашыка (нарадзіўся ў 1939 годзе). Адзначаны многімі ўзнагародамі: ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, украінскімі ордэнамі “За заслугі” II і III ступеняў.

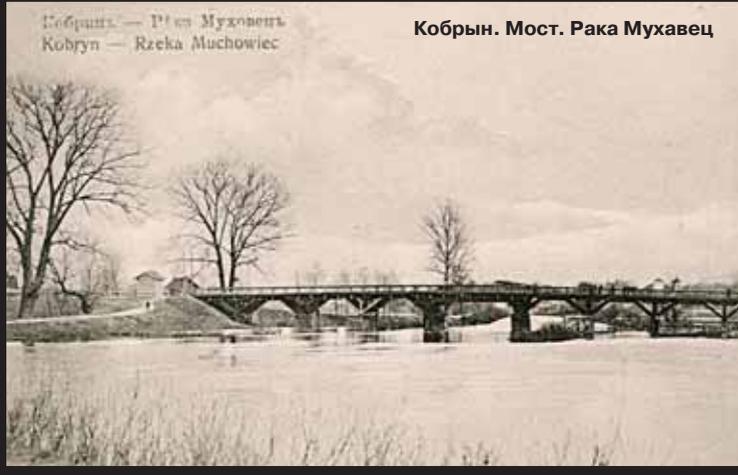
Кобрын, Кобрыншчына — радзіма многіх навукоўцаў, якія працавалі, працуюць у практычнай медыцыне, а таксама займаюцца медыцынскай тэорыяй. Яркая асоба ў гэтым шэрагу — расійскі вучоны Мікалай Дзмітрыевіч Юшчук (нарадзіўся ў вёсцы Авады ў снежні 1942 года). У 2002 годзе наш зямляк быў прызначаны рэктарам Маскоўскага медыка-стаматалагічнага ўніверсітэта. Пад кіраўніцтвам і пры кансультацыі Мікалая Дзмітрыевіча абаронена 11 доктарскіх і 52 кандыдацкія дысертацыі. Яшчэ ў 1999 годзе ён быў

Кобрын. Будынак ваеннага сходу

Кобрын — Kobryn

Военное Собрание — Casino militaire

Кобрын. Мост. Рака Мухавец

Кобрын — Р'эка Мухавец
Kobryn — Rzeka Muchowiec

абраны акадэмікам Расійскай акадэміі медыцынскіх навук. Мікалай Юшчук — заслужаны дзеяч навукі Расіі, лаўрэат Прэміі ўрада РФ. Адзначаны ордэнамі “Знак Пашаны”, “За заслугі перад Айчынай” IV ступені. А ў Мінску жыве і працуе кандыдат медыцынскіх навук, вядомы ў Беларусі дзіцячы кардыяхірург Міхаіл Мікалаевіч Карнялюк (нарадзіўся ў 1960 годзе на Кобрыншчыне).

З Корчыцаў — М. Казюк, былы дырэктар (так называлася ў свой час пасада рэктара ВДУ) Беларускага дзяржаўнага інстытута народнай гаспадаркі. Яшчэ ў 1920 гады закончыў у

Маскве інстытут журналістыкі. Працаваў у часопісе Цэнтральнага камітэта Камуністычнай партыі “Деревенский коммунист”. У 1936 годзе быў пераведзены ў ЦК Кампартыі (бальшавікоў) Беларусі — загадчыкам аддзела друку і выдавецтваў. А ў лістападзе 1937 года М. Казюка прызначылі дырэктарам БДІНГ. У ліпені 1938 арыштавалі...Праўда, недзе праз год выпусцілі.

Вёска Дзевяткі — радзіма Міхаіла Іванавіча Дзямчука, які нарадзіўся 28 мая 1946 года. Доктар фізіка-матэматычных навук, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Бе-

ларусі. У 1988 годзе быў прызначаны міністрам адукацыі. У 1991 годзе — намеснікам старшыні Савета міністраў Рэспублікі Беларусь. У 1994–2000 М. Дзямчук — рэктар Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта. Пасля ізноў некаторы час Міхаіл Іванавіч займаў пасаду віцэ-прэ’ера беларускага ўрада. Навуковыя, дзяржаўныя заслугі нашага земляка адзначаны прэміяй Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміяй Рэспублікі Беларусь.

У Інстытуце матэматыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі працуе ўраджэнец вёскі Дзямідаўшчына (нарадзіўся ў 1953 годзе) кандыдат фізіка-матэматычных навук Міхаіл Мацвеевіч Чуйко. Кобрын — радзіма яшчэ аднаго матэматыка, Аскара Зарыскага. Родам са старажытнага горада — і гісторык Алон Гдальш (нарадзіўся ў 1901 годзе), аўтар грунтоўных прац па жыццяпісу яўрэйскага народа і Ізраіля.

Славуты край Кобрынскі сваімі ўраджэнцамі. І гэтак накладвае асаблівую пячатку на адукацыйныя, асветніцкія клопаты сучаснікаў.

Сёлета ў Кобрыне адбылося шмат пераабсталяванняў: рыхтаваліся да чарговага Рэспубліканскага свята “Дажынкi”. Будзем спадзявацца на ўзвышэнне, узлёт, навуковыя і мастацкія здабыткі моладзі, якая ў Кобрыне, на Кобрыншчыне таленты свае ў многіх кірунках выяўляе.

Ашмянскі акцэнт кюра

Тут прасторна і чыста. Каменныя выявы коней на будынку стайні, рэстаран, спартыўная пляцоўка... Вочы імгненна “адзнялі” гэты прыгожы, проста ідылічны кадр, як толькі я апынулася на тэрыторыі конна-спартыўнага клуба, што размяшчаецца ў вёсцы Грынцы на Ашмяншчыне. Тут, амаль на мяжы з Літвой, вучаць верхавой яздзе і ўвогуле прапануюць гасцям добры адпачынак.

Людміла Мінкевіч

Конная гісторыя Грынцоў пачалася ў 1993 годзе: тады алімпійскі чэмпіён па выездцы Віктар Угрумаў заснаваў тут базу па падрыхтоўцы спартыўных коней. Спачатку справы не надта ладзіліся. Але цяпер гаспадары акультурылі будынкі клуба, палепшылі ўмовы для ўтрымання жывёл, набылі коней добрых парод... Конна-спартыўны клуб “Гіпіка” расквітнеў, і з розных бакоў Беларусі і блізкага замежжа сюды едуць аматары верхавой язды... Магчыма, своеасаблівым талісманам поспеху клуба стала кніга вялікага маршалка літоўскага Крыштафа Дарагастайскага “Гіпіка, альбо Кніга пра коней”, у гонар

якой гэтае месца назвалі. Упершыню кніга пабачыла свет у 1603 годзе, прэзентацыя новай рэдакцыі “Кнігі пра коней” адбылася ў 2007 годзе якраз падчас адкрыцця адноўленага клуба. “Гіпіка” Дарагастайскага ўяўляе сабой вялікую каштоўнасць і як літаратурны твор, і як крыніца інфармацыі пра развіццё беларускай коннагадоўлі, і як збор граўюр вядомага мастака Тамаша Макоўскага.

Сёння клуб у Грынцах, як расказала адзін з трэнераў Дар’я Марухіна, працуе па розных напрамках. Перш-наперш, гэта конны спорт. Пры клубе — бясплатная школа для дзяцей з Ашмян і суседніх вёсак, тут яны трэніруюцца. Сярод вучняў ужо ёсць разраднікі,

ЛЮДМИЛА МИНКЕВИЧ

У конна-спартыўным клубе “Гіпіка”, без сумненняў, трэніруюцца і будучыя чэмпіёны

кандытаты ў майстры коннага спорту. Працуюць у клубе і сталыя спартсмены. Святлана Лойка, да прыкладу, другі раз выйграла чэмпіянат краіны па малых ездах.

Другі кірунак работы — паказальныя выступленні пад музыку, гэтакі фрыстайл ці кюр (з ням. — адвольнае практыкаванне). Менавіта кюрні ўжо ёсць разраднікі,

борніцтвах найвялікшая колькасць балаў, кюры збіраюць найбольш гледачоў. Такія відовішчы, дзе верхнік паказвае індывідуальнасць, вытанцоўвае на кані неверагодныя па нагадвае фігурнае катанне ці мастацкую гімнастыку. Не здзіўна, што вялікую папулярнасць яны маюць і сярод гасцей клуба.

А яшчэ едуць у Грынцы проста пакатацца вярхом.

Для многіх цікава адчуць, магчыма, упершыню пад сабой каня, пагарцаваць па манежы. Дар’я Марухіна ўпэўнена, што навучыцца ездзіць вярхом можа кожны. Галоўнае — добры трэнер і вялікае жаданне.

Яшчэ ў “Гіпіцы” займаюцца развядзеннем коней. Дар’я з пашчотай і гонарам успамінае падрыхтаваных ёю ко-

ней, якія дасягнулі пэўных поспехаў у спорце, да прыкладу, яна выхоўвала каня-чэмпіёна Расіі па інвалідным конным спорце. Падрыхтоўка коней — справа доўгая, гадоў на 7–8, і складаная. Штодзённыя трэніроўкі, наладжванне кантактаў з жывёламі... Сёння ў Дар’і “ў рабоце” шэсць коней (усяго ў клубе — 33). І ў кожнага ж свой характар, да кожнай жывёлы, як да чалавека, свой падыход патрэбен. “Кабыла Выгада — сапраўдны рыжы клоун, — смяецца трэнер. — Як асоба вельмі беражэ сябе, таму на работу яе прыходзіцца проста мабілізаваць. А конь Гарант — жудасны інтраверт. З Ванкуверам наогул не склаліся адносіны: ён раней займаўся канкурам, і, здаецца, аж смяецца, калі скача, але як не хочацца яму рабіць спакойныя, плаўныя практыкаванні выездкі — майго віду спорту”.

Сёння дзверы “Гіпікі” адчынены для ўсіх. Тут ёсць дзе прыпыніцца, смачна паесці і добра адпачыць. Хто жадае, можа пакатацца ў брычцы ці пагарцаваць на кані, папарыцца ў лазні ці пакарміць трусю, прагуляцца па тэрыторыі ці пасядзець у кафэ, згуляць у тэніс ці більярд... Усё гэта — “Гіпіка”.

Кранальны свет вобразаў

Калекцыю здымкаў Бенядыкта Тышкевіча, аднаго з першых фатографіаў не толькі ў Беларусі, але і ў свеце, убачылі наведвальнікі Нацыянальнага гістарычнага музея

Выстава ў Мінску ўжо стала падзеяй

Жанна Катлярова

У Год фатаграфіі пасольства Францыі ў Беларусі наладзіла выставу высакаякасных копіяў работ майстра. Пасля Мінска яны адправяцца ў Гомель, затым будуць паказаны ў мастацкай

галерэі гісторыка-культурнага музея ў Полацку.

У канцы XIX – пачатку XX стагоддзя граф Бенядыкт Тышкевіч фатаграфіаваў персанажы, якія былі яму знаёмыя або якіх ён сустракаў падчас сваіх падарожжаў. Нягледзячы на часам

застылыя погляды, выявы перадаюць важную інфармацыю пра жыццё людзей той эпохі. Дзякуючы работам Тышкевіча да нашых дзён дайшлі вобразы беларускіх сялян, захаваліся сцэны з сельскага побыту.

Добра валодаючы тэхнікай фатаграфіі, граф дамогся вынікаў, перавышаючых само мастацтва фатаграфіі. Праўдзівасць яго прац дасягнута не толькі храналагічнай дакладнасцю, нават калі яна прысутнічае ва ўсім — касцюмах, дэкарацыях, рысах персанажаў, але і дзякуючы таленту майстра знаходзіць кантакт з людзьмі. Свабода, з якой ён фатаграфіаваў, на першы погляд забавляе гледача, але ў глыбіні перадае сапраўдную любоў аўтара да свайго героя. Нават у наш час, калі тэхналогія фатаграфіі практычна дасягнула дасканаласці, майстэрства Тышкевіча адкрывае гледачу глыбокі, кранальны свет яго герояў.

Зорны лялечны парад

Надзея Радзівон

Да традыцыйнай мінскай выставы “Шаўковае сэрца” ўпершыню далучыліся замежныя майстры

На выставе, якая праводзіцца ў Мінскім абласным цэнтры народнай творчасці, прадстаўлены лепшыя аўтарскія лялькі. Дырэктар выставачнай кампаніі “МАЛ” (Майстэрня аўтарскай лялькі) Ірына Ражко ўдакладніла, што цікавы праект рэалізуецца ўжо восьмы год, а сёлета ўпершыню ў ім удзельнічаюць замежныя госці. У экспазіцыі прадстаўлена 60 унікальных экспанатаў, зробленых майстрамі лялек з Беларусі, Расіі, Украіны, Азербайджана.

Лялькі выкананы з розных матэрыялаў: парцеляны, керамікі, тканіны... Цікавая частка экспазіцыі — раздзел “Парад зорных лялек — дзецям!”. Гэты маскоўскі дабрачынны праект у Мінску прэзентуе мастак калекцыянер, прэзідэнт Клуба

АЛІКСАНДР РУЖАНКА

Такія цікавыя лялькі

калекцыянераў Расіі, удзельніца Брытанскай лялечнай асацыяцыі, ганаровы ўдзельнік Амерыканскага саюза лялечных клубаў Святлана Пчалышкава. “Мы спадзяемся, што з часам да яго далучацца і нашы майстры”, — гаворыць Ірына Ражко.